

v české politice (10. 10. – 16. 10. 2016)

Událost týdne:

Během týdne pokračovala jednání o krajských koalicích. Navzdory suverénnímu vítězství v krajských volbách skončilo hnutí ANO v některých krajích v opozici. Krajské koalice bez ANO se zformovaly v Pardubickém, Plzeňském a Královéhradeckém kraji, ve kterých pravděpodobně obsadí hejtmanské pozice kandidáti ČSSD. Naopak účast v koalici i post hejtmana si hnutí Andreje Babiše zřejmě zajistí ve Středočeském, Jihomoravském, Moravskoslezském a Olomouckém kraji. V Libereckém kraji si vítězni Starostové pro Liberecký kraj podrží hejtmanský post a vytvoří čtyřkoalici společně s ANO, ČSSD a ODS. Na Vysočině bude vládnout vítězná ČSSD s ANO, ODS a Starosty pro Vysočinu. O podobách koalic v Karlovarském, Jihočeském, Zlínském a Ústeckém kraji se stále jedná. Prezident republiky Miloš Zeman považuje slučování stran proti vítězi krajských voleb za nesportovní a domnívá se, že může být chápáno jako zrada voličů. S tím ale nesouhlasí například předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek, podle kterého je vznik koalic, v nichž není zastoupen vítěz voleb, přirozenou součástí politiky. Zformování koalic proti hnutí ANO považuje i za výsledek Babišových předvolebních výroků a urážek směrem k politickým oponentům.

11. října informovala agentura ČTK, že vnučka Ferdinanda Peroutky Terezie Kaslová podala dovolání k Nejvyššímu soudu, neboť nesouhlasí s verdiktem odvolacího senátu, podle kterého se Hrad musí omluvit pouze za prezidentův výrok, kterým přisoudil autorství článku „Hitler je gentleman“ právě Peroutkovi, ale nemusí se již omlouvat za jeho výrok o fascinaci intelektuálů zruďným učením, ani za tvrzení, podle kterého je Peroutka autorem výroku „nemůžeme-li zpívat s anděly, musíme výt s vlky“. Skutečným autorem je přitom novinář Jan Stránský. Kaslová se dovoláním domáhá omluvy v širším rozsahu.

11. října uvedl ministr financí Andrej Babiš, že na konci letošního roku počítá s vyrovnaným či dokonce přebytkovým státním rozpočtem. Podle analytiků jsou tato očekávání reálná. Důvodem jsou zejména nižší veřejné investice, ale i nárůst daňových příjmů státu.

13. října zamítl pražský městský soud odvolání právníka Michala Kincla (TOP 09), kterým se domáhal omluvy od poslankyně Marty Semelové (KSČM) za její výroky o procesu s Miladou Horákovou či o obsazení Československa vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968. Semelová v pořadu Hyde Park v roce 2014 například zpochybnila vynucenost přiznání Milady Horákové v zinscenovaném procesu a srpnovou okupaci Československa označila za internacionální pomoc. Podle soudu však není možné řešit tento případ v rovině soukromého práva, neboť ve vztahu k žalobci nedošlo k neoprávněnému zásahu do jeho osobních práv. Poslankyně si za svými názory stojí a odvolává se mimo jiné na svobodu slova.

14. října zveřejnilo Centrum pro výzkum veřejného mínění výsledky výzkumu týkajícího se důvěry českých občanů k vybraným společenským institucím. Z výsledků vyplývá, že nejvíce Češi věří armádě (65 %), policii (60 %) a soudům (52 %). Nejnižší důvěře se těší církev (22 %), tisk (33 %) a televize (34 %). Byl tak potvrzen sestupný trend důvěry v média, která během posledních dvou let klesla asi o 15 %. Naopak důvěra v odbory v současnosti stoupá a vyšplhala se až k 47 %.

15. října skončilo druhé kolo senátních voleb, ve kterých občané ČR volili jednu třetinu horní komory parlamentu. Ve volbách si nejlépe vedla KDU-ČSL, která sama nebo v koalici zvítězila v 9 z 27 obvodů. Zbývající dvě koaliční strany ČSSD a ANO zaznamenaly neúspěch. ANO se stejně jako Starostové a ODS prosadilo ve třech obvodech, ČSSD, TOP 09 a Severočeši.cz získaly po dvou mandátech. Neuspěl tak například ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek (ČSSD), kterého na Táborsku porazil Jaroslav Větrovský (za ANO). Mládek přitom spojil úspěch v druhém kole senátních voleb se svým dalším setrváním ve vládě. Premiér Bohuslav Sobotka si však Mládkův odchod nepřeje. K volebním urnám dorazilo jen 15,4 % voličů, což mohlo podle politologů zvýhodnit právě lidovce, kteří disponují věrnou voličskou základnou.

